

СИЛАБУС навчальної дисципліни

КУЛЬТУРНИЙ ПРОФІЛЬ ЄВРОПИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонент освітньо-професійної програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації

Викладач

Контакти

бакалавр
01 Освіта/Педагогіка
014 «Середня освіта (Історія)»
«Середня освіта (Історія)»
4
3 рік, I (V) семестр
вибірковий
згідно з розкладом
українська
щовівторка 13.05–14.20 (303 кабінет, з
можливістю дистанційної роботи на платформах
ZOOM та Google-class).
кандидат історичних наук, доцент
Кеда Марина Костянтинівна
Е-mail: kedam@meta.ua
Facebook Messenger Marina Keda

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Культурний профіль Європи» присвячена історії формування основних культурних складових європейської цивілізації. Планується на один семестр і передбачає 4 кредити ЕСТС (120 годин аудиторної і самостійної роботи).

Хронологічно дисципліна охоплює основні етапи становлення європейської культури від епохи античності до культури Метамодерну. Значну частину матеріалу присвячено вивченню творів європейського мистецтва від грецької скульптури й архітектури до сучасних постмодерністських шедеврів. Чому Акрополь, Капітолій і Голгофу називають трьома пагорбами європейської цивілізації, чи таким вже «темним» був період середньовіччя, як колумбів обмін вплинув на формування харчового профілю пересічного європейця, які наукові відкриття найбільше змінили Європу, що таке кіберкультура, звідки взялось сучасне мистецтво і як його розуміти, і чому європейці найщасливіші – ці, та багато інших питань є предметом обговорень на лекційних і практичних заняттях.

Формою підсумкового контролю якості знань, навичок, вмінь студентів є захист колективного або індивідуального проекту-презентації вибраного експонату європейського походження з колекцій регіональних музеїв.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

ЗК 02. Здатність розуміти, зберігати та примножувати культурні цінності.

ЗК 04. Здатність виявляти ініціативу, підприємливість, генерувати нові ідеї, визначати та розв'язувати проблеми.

ЗК 05. Здатність ефективно працювати одноосібно, у складі команди і в мультидисциплінарному оточенні.

ЗК 06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 07. Здатність спілкуватися державною мовою усно та письмово.

ФК 09. Здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат і хронологію історичної науки. Здатність розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних процесів та постатей.

ФК 10. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.

ФК 11. Здатність обґрунтовано визначати роль України в загальноєвропейських та світових культурних процесах.

ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТАКОЖ СПРИЯТИМЕ ПОСИЛЕННЮ НАСТУПНИХ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

ПРН 01. Уміння аналізувати й розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у процесі вивчення історії.

ПРН 02. Розуміння значення європейської культури як форми людського існування, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН 03. Володіння концептуальними науковими та практичними знаннями та здатністю до критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері навчання історії.

ПРН 06. Розуміння специфіки застосування сучасних інформаційних технологій, необхідних для організації освітнього процесу.

ПРН 09. Здатність продовжувати навчання упродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності з високим рівнем автономності.

ПРН 11. Здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.

ПРН 12. Розуміння й використання основних сучасних термінів і положень історичних наук та методики їх викладання, а також здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати результати діяльності науковців різних напрямків і шкіл. Знання та розуміння історіографії для аналізу сучасних наукових дискусій із проблем вітчизняної та всесвітньої історії.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль		Лекції	Семіна рс./ практ.	С/р	Лекції	Семіна рс./ практ.	С/р
		Денна форма			Заочна форма		
Змістовий модуль 1. Витоки європейської цивілізації	Тема 1. Відкриваючи Європу: основи культурної ідентичності.	2			2		2
	Тема 2. Антична культура.	2	4	8		2	8
	Тема 3. Формування та функціонування середньовічної культури.	2	2	4			8

Змістовий модуль II. Європа на шляху до модернізації.	Тема 1. Нова доба – нові герої: Європа відкриває себе.	2		4	2		4
	Тема 2. Основні риси Ренесансної культури.	2	2	4		2	6
	Тема 3. Титани Ренесансу: майстри живопису.	4	4	8	2		8
	Тема 4. Астрономи та відьми: становлення європейської науки.	2					8
	Тема 5. Солодка історія: кава, цукор, шоколад.	2		4	2		6
Змістовий модуль III. Свобода vs рівність: витоки і особливості сучасної культури.	Тема 1. Початок модернізації. Зародження свободи та рівності.	2	2	4		2	6
	Тема 2. Західноєвропейська культура XIX ст.		2	4			6
	Тема 3. Західноєвропейська культура XX ст. - початку XXI ст.	4	2	4	2		8
	Тема 4. Європейське мистецтво в регіональних колекціях.	2		32			34
	РАЗОМ - 120	26	18	76	10	6	104

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Афінська демократія як феномен.

1. Демократія: основні терміни і концепції.
2. Особливості афінської демократії.
3. Формула неможливості демократії: Парадокс Кондорсе і теорема Ерроу.

Тема 2. Стародавній Рим і європейська культура.

1. Періодизація та особливості культури стародавнього Риму.
2. Правова система та її вплив на сучасну Європу.
3. Інженерні досягнення римських архітекторів. Громадські споруди Стародавнього Риму. Театральне та циркове мистецтво.
4. Особливості скульптури та живопису.

Тема 3. Християнство та його вплив на європейську культуру.

1. Поширення християнства в Європі. Особливості раннього християнства. Сучасна карта.
2. Головні принципи догматики, культу та організації в християнстві.
3. «Велика Схизма» 1054 р. та її значення в історії християнської церкви.
4. Вплив Реформації на соціо-культурний розвиток Європи.

Тема 4. Умови формування Ренесансної культури та її роль.

1. Історичні умови формування культури Відродження.
2. Ідейні витоки Ренесансу. Гуманістичний ідеал людини.
3. Початок формування експериментальної науки.

Тема 5. Північне Відродження.

1. Основні риси Північного Відродження.
2. Ян ван Ейк.
3. Ієронімус Босх.
4. Пітер Брейгель Старший.
5. Альбрехт Дюрер.

Тема 6. «Король художників, художник королів»: історія в картинах Пітера Пауля Рубенса. (Case-Study)

1. «Вісімдесятилітня війна» та її вплив на культуру Європи.
2. Ранні роки та італійський період діяльності Рубенса.
3. Антверпенський період (1609-1621 рр.)
4. Дипломатична служба.
5. Останні роки (1630-1640).

Тема 7. Європа в пошуках щастя: оптимізм XVIII–XIX ст.

1. Раціоналізм як світогляд та методологія епохи Просвітництва.
2. Оптимізм у трактуванні Спінози, Лейбніца та Вольтера.
3. Архітектура та живопис модерну.

Тема 8. Інтернет та цифрова культура XXI ст.

1. Інформатизація суспільства як виклик традиційним культурам.
2. Диджиталізація як нова стратегія 2020. Виклики диджиталізації.
4. Вплив Інтернету на розвиток культури. Кіберкультура.

Тема 9. Гендерна культура в ЄС.

1. Історія становлення гендерної культури Європи.
2. Гендерна політика в ЄС. Гендерна стратегія.
3. Ідея та цінності гендерної рівності в політиці.
4. Перспективи імплементації європейської гендерної політики в Україні.

...

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Балух В.О. Коцур В.П. Культура Античності. К. 2016. 632 с.
2. Балух В.О. Культура ранньомодерної Європи: підручник для вузів / Василь Олексійович Балух, Віктор Петрович Коцур. – Харків : Фоліо, 2017. – 495 с.
3. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка и капіталізм. В 3 т. М., 1986–1992.
4. Еко У. Історія Європейської цивілізації. Епоха Відродження. Наука і техніка. Харків.: Фоліо, 2020. 528 с.
5. Фергюсон Н. Цивілізація. Як Захід став успішним. К.: Наш формат, 2018. 488 с.
6. Харарі Ю.Н. Homo Deus. Людина божественна. За лаштунками майбутнього. К.: Book Chef, 2018. 512 с.
7. Харари Ю.Н. Sapiens. Краткая история человечества. М.: Синдбад, 2020. 512 с.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; для студентів денного відділення дозволяється без санкцій пропустити не більше 2-х занять без поважної причини.
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати самостійну (контрольну) роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не подав контрольну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 60 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальний графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49g08VcMd_XsZHGyYNpm5LPs/view)). У процесі навчання та при підготовці контрольної роботи заявляються забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів (денне відділення)

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на лекційному занятті	13	2	до 26
Робота на практичному занятті	9	5	до 45
Індивідуальні завдання, підготовка доповідей на конференції, статей	1	10	до 10
Залік	1	25	до 25
Усього:			до 100

Розподіл балів (заочне відділення)

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на лекційному занятті	5	2	до 10
Робота на практичному занятті	3	15	до 45
Самостійна робота: Підготовка есе ¹	1	20	до 20
Залік	1	25	до 25
Усього:			до 100

¹ Підготовка есе є обов'язковою умовою допуску до заліку. Студент, який не подав завчасно есе, до заліку не допускається.

ПРО ВИКЛАДАЧА

кандидат історичних наук, доцент кафедри
всесвітньої історії та міжнародних відносин
Кеда Марина Костянтинівна

Досвід роботи в міжнародних проєктах, дотичних до тематики дисципліни:

2019 – дотепер – керівник (chairholder) проєкту ЄС програми Еразмус+ на пряму Жан Моне «Культурний вимір Європи» № 611810-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CHAIR <https://nuchkerasmus.wixsite.com/culde/our-team>

2018–2019 – менеджер проєкту ЄС програми Територіального співробітництва країн Східного партнерства (ЕaPTC) № 83265672 «Від малих місцевих музейних форм до широкого транскордонного культурного співробітництва» <http://dnieprparom.net/>

2016–2017 – менеджер (з 2017р. – керівник) проєкту Міжнародного фонду «Відродження» «Ромські студії в ЧНПУ» <https://www.facebook.com/ChernihivRomaniStudies/?fref=ts>

2015–2018 – керівник проєкту ЄС програми Еразмус+ на пряму Жан Моне «Концепт Європи: від ідеї до реалізації» <https://www.facebook.com/groups/concept.of.europe/?fref=ts>

Основні публікації (в хронологічному порядку):

1. Кеда М.К. Проблеми медієвістики в творчій спадщині М. Петрова (1826–1887). *Вісник Східноукраїнського національного університету*. 2001. № 4 (38). С. 8–88.
2. Кеда М.К. Історія Реформації XVI ст. у висвітленні М. Петрова. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету*. Випуск 15. Серія: історичні науки. № 1. Чернігів, 2002. С. 47–51.
3. Кеда М.К. Актуальні проблеми історії нового часу у спадщині Михайла Петрова. *Актуальні проблеми вітчизняної та світової історії: Матеріали Других всеукраїнських драгоманівських читань молодих істориків*. Київ, 14 березня 2008 р. К.: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2009. С. 222–228.
4. Кеда М.К. Вивчення історії Нового часу в українських університетах XIX ст. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка*. Випуск 73. Серія: Історичні науки. № 6. (2009). С.154–159.
5. Кеда М.К. Ранньомодерна історія Європи в студіях Михайла Петрова. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка*. Випуск 87. Серія: Історичні науки. № 8. (2011). С. 151–157.
6. Кеда М.К. Практикум з історії Середніх віків країн Європи та Америки : Навч.-метод. посіб. для студентів пед. вишів. Чернігів : Вид. Лозовий В. М., 2011. 264 с.
7. Дятлов В. А., Кеда М. К. Итальянская тема в творческом наследии В.К. Пискорского. Пісکورський В. К. Флорентійський збірник / Упорядники: Кеда М.К., Новікова О. О., Пічугіна І. С. Київ-Москва-Чернігів: ИВИ РАН, 2013. С. 19–35.
8. Кеда М. К. Западноевропейское средневековье на страницах журнала «Вера и Жизнь». *Вісник Чернігівського національного ун-ту*. Випуск 123. Серія: історичні науки. № 10. 2014. С. 152-156.
9. Кеда М.К. Ідеї об'єднаної Європи за доби середньовіччя та епохи Відродження. *Європейський Союз: від ідеї до імплементації*. / Упорядники: М.К. Кеда та ін. Навч.-метод. посібник. – Чернігів : Десна-Поліграф, 2017. С. 43–97.
10. Кеда М.К. Євроінтеграційні змагання у XV ст. *Вісник ЧНПУ*. Вип. 145. 2017. № 12. С. 23–29.
11. Кеда М.К. Середньовічні сценарії об'єднання Європи: Respublica Christianorum vs Imperium Romanum. *Концепт «Європа» : Навчальний посібник / Ващенко А.В., Гаврилов В.М., Дятлов В.О., Казимір В.А., Кеда М.К., Соломенна Т.В.* Чернігів: Десна-Поліграф, 2018. С. 23–59.